

Introducció

Mirar críticament el passat no és nostàlgia ni mera preocupació erudita sinó pensar en el futur. Quan el grup Alpha 63 es proposa revisar o fer present la seva història no ho fa per cap d'aquestes coses, sinó com un acte de servei. Depenem del nostre passat o fins i tot «som» el nostre passat. I, de manera molt immediata, som hereus del que, per pura intuïció i amb voluntat d'incidir en la història, va fer la generació dels seixanta. Moltes de les seves propostes avui són considerades formes normals d'actuació. I sens dubte algunes de les coses que avui fem a les palpentes, d'aquí a uns anys formaran també part del patrimoni col·lectiu de l'Hospitalet. La vida és història acumulada, com els sediments d'un riu, i l'arbre genealògic dels moviments culturals, les entitats i les ideologies és tan ric i complex com el de cadascun de nosaltres i les nostres famílies.

Fa uns anys, en ocasió dels seus 25 i 30 aniversaris Alpha va publicar uns magnífics opuscles, carregats de documentació, fotografies, anàlisis del que havia estat i havien fet. Avui no es tracta de cap aniversari, però la dissort ha fet que amb poc temps Alpha perdés dues de les seves més significatives figures: **Ricard Salvat i Joan Miró**. I el record agraït del que van fer és el que ha im-

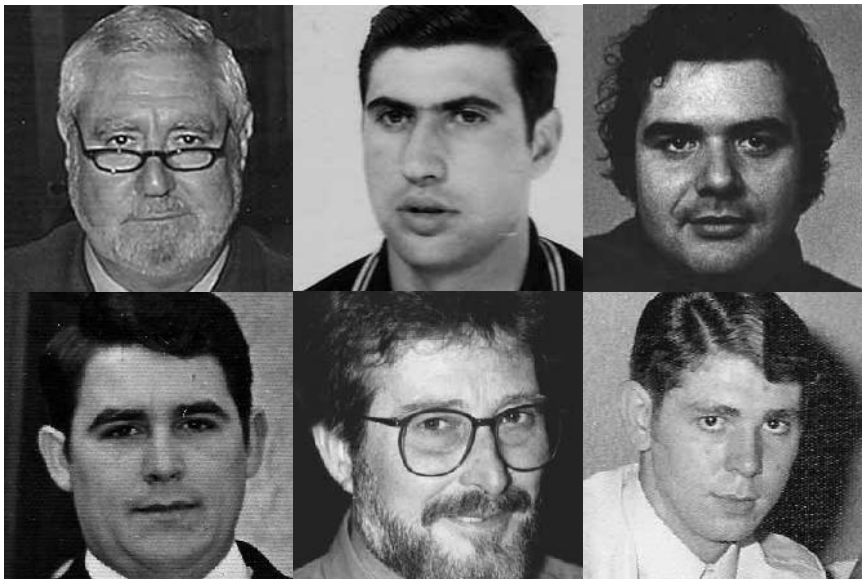
Joan Miró

8) ALPHA 63: FETS I LLEGAT

pulsat, fora de tot aniversari convencional, a tornar a posar la mirada sobre allò que per als protagonistes fou una explosió de llibertat i de torbar-se a si mateixos, i per a la ciutat un enriquiment i obrir unes línies de treball en la cultura que encara perduren.

Alpha volia tenir també un record per als que ja no hi són. El primer en anar-se'n fou Ramon Miró, el convocant i inspirador del projecte. Després l'han seguit **Miquel Leida, Dionís Unanue, Joan Matas, Jordi Artells, Antoni Asencio, Enric Prat, Antonio Leida, Ramon Margenet, Jaume Marín, Enric Vilaseca i Jordi Perramon.**

La documentació que ha servit de base d'aquest recull ha estat zelosament guardada als arxius privats, sobretot de Joan Soto, Francesc Diví, Jaume Miró i Josep Amat, dipositats a l'Arxiu Municipal. Es tracta d'una documentació molt ben conservada i catalogada, reflex de la bona salut mental d'Alpha –que pràcticament no va tenir mai local ni possibilitat d'arxiu propi– haver conservat amb tanta cura la seva documentació. Òbviament s'han utilitzat

Miquel Leida, Dionís Unanue, Joan Matas, Enric Prat, Jordi Artells i Antonio Leida, de dalt a baix i d'esquerra a dreta.

els dos opuscles als quals acabo de fer referència i els dos únics butlletins que Alpha va publicar al començament de la seva vida. El que faltava –òbviament per les circumstàncies en les quals va haver de viure– s’ha intentat completar a partir del testimoni oral d’alguns dels protagonistes.

Parlar d’Alpha volia dir, també, parlar del seu context. No calia insistir en el context polític de l’Ajuntament i social com a ciutat d’immigració, perquè és sobradament conegut. Però sí que calia remarcar els antecedents culturals d’Alpha, les altres entitats contemporànies que neixen en altres punts de la ciutat, les repercussions posteriors. Em refereixo, en concret, a l’Associació Amics de la Música, al Centre Social de la Florida, a les entitats que continuaren a l’Hospitalet les activitats d’Alpha en cine, teatre i premsa i a les línies de política municipal des del Patronat de Cultura. Interpretar el que fou Alpha vol dir llegir aquest ample ventall, és la història cultural de l’Hospitalet focalitzada des d’una entitat. Desitgem que aquesta història es vagi focalitzant des d’altres entitats o perspectives.

En part ja s’ha fet. Ha estat una de les més meritòries tasques del Centre d’Estudis. A més del *Manual d’Història*, de consulta imprescindible, publicat l’any 2000, el Centre ha publicat altres treballs d’investigació històrica que, pel seu enfocament global, fan referència a les entitats afins, per exemple *Història social de l’esport a l’Hospitalet*, d’Enric Gil, l’any 2000, n. 2 de la col·lecció «Recerques», *De la UEC al Club Muntanyenc. 50 anys d’excursionisme a l’Hospitalet*, de Josep Ribas, l’any 2003, n. 3 de «Recerques». De manera especial cal remarcar el capítol «La reconstrucció dels moviments socials als barris», de Manuel Domínguez (pàg. 245-272) i les entrevistes a Jaume Miró, Francesc Ribas i Joan Soto, continguts a «*L’Hospitalet lloc de memòria. Exili, deportació, repressió i lluita antifranquista*», d’autors diversos, n. 5 de «Recerques».

A més d’aquests estudis de caràcter general, el Centre d’Estudis havia tractat ja de manera monogràfica alguns dels temes esmentats. Per això, la crònica aportada en aquest escrit en part prové:

- pel que fa als Amics de la Música, en la breu però docu-

10) ALPHA 63: FETS I LLEGAT

mentada crònica de Francina González i Albert Amat, a «La música a l'Hospitalet, 1940-1976», publicat a *Quaderns d'Estudi* n. 1, (pàg.13-20) març de 1987;

- pel que fa a les activitats de cinema, a la llarga investigació de Núria Toril i Oscar Garcés, a «El cinema a l'Hospitalet, 1907-1996», monogràfic de *Quaderns d'Estudi* n. 13/14, juliol de 1996;
- pel que fa a les activitats a la premsa, al Club de Premsa i a L'Estaca, a la crònica de Jesús Vila, «La premsa a l'Hospitalet, 1955-1980», publicada a *Quaderns d'Estudi* n. 4, (pàg. 26-55) març 1988.

És necessari deixar constància que l'inspirador d'aquest procés de record de l'Alpha ha estat Joan Soto. Si el més important d'un llibre d'història és la documentació detallada i classificada, arxiu, elaboració de cronologies, record precís de circumstàncies, llistes de persones sabent que no se n'ha d'oblidar ni una, sens dubte l'autor d'aquest llibre és Joan Soto. Un excessiu sentit d'humilitat i de no voler sobresortir en el que fou una aventura col·lectiva li ha impedit signar com a autor, però ho és, n'és l'autor vertader. Un mèrit semblant correspon també a Jaume Miró i a Francesc Diví. Probablement l'èxit de l'Alpha en aquell moment deuria ser resultat d'aquestes actituds que encara continuen. Perquè una feina col·lectiva només pot ser exitosa si es construeix sobre la humilitat i les actituds de servei dels seus membres.